

Вестник на УНСС

www.unwe.bg
БРОЙ 678
май 2026 г.

НАСЛЕДНИК НА ВЕСТНИК „СТУДЕНТСКА МИСЪЛ“ (1920 г.) И НА ВЕСТНИК „ИКОНОМИСТ“ (1954 г.)

Проф. г-р Димитър Димитров:

Университетът ни е на европейско ниво

На стр. 3

Репортаж

Колко струват „Девет глътки свобода“?

На стр. 5

Фоторепортаж

КСК марафон из цялата страна

На стр. 6-7

„Извън обектива“

Експлозия от цветове, приключения, каузи и подреден хаос

На стр. 10

УниСпорт

С кодекс в ръка и черен колан на кръста

На стр. 12

За стратегическата среща в УНСС пристигнаха ректорите и представители на ръководствата на десетте университета в организацията

Посрещнахме партньорите от ENGAGE

УНСС беше домакин на заседанието на Борда на ректорите на европейския университетски альянс ENGAGE.EU. Двудневното събитие беше ръководено от ректора проф. г-р Димитър Димитров, който е и председател на борда.

За стратегическата среща в УНСС пристигнаха ректорите и представители на ръководствата на десетте университета в организацията – проф. Томас Фетцер, ректор на Университета в Манхайм, Герма-

ния, проф. Ингмар Бьоркман, ректор на Икономическия университет „Ханкен“, Финландия, проф. Барбаре де Доно, зам.-ректор на Университета „Луис“, Италия, проф. Хелге Торбьорнсен, ректор на Норвежкото бизнес училище (NHH), проф. Аноанет дьо Бонп, зам.-ректор на Университета в Тилбург, Нидерландия, проф. Карло Галучи, зам.-ректор на Университета „Рамон Луа“, Испания, проф. Мануел Аман, ректор на Университета в Санкт Гален,

Швейцария, проф. Марион Форстен, зам.-ректор на Университета „Тулуза Капитол“, Франция, проф. Рупърт Заусгрубер, ректор на Виенския университет по икономика и бизнес, Австрия.

Цели на инициативата

Водеият фокус на програмата е насочен към бизнеса, икономиката и социалните услуги. Инициативата дава възможност на гражданите да придобият знания и умения, за да бъдат соци-

ално ангажирани европейци, способни да се справят с глобалните предизвикателства на съвременния свят.

Сред основните цели на ENGAGE.EU е обединяването на водещи европейски висши учебни заведения за съвместни образователни програми, обмен и научно-изследователска дейност. Инициативата предлага възможности за международна мобилност, както и достъп до специализирани курсове и обучения в партньорските университети в Европа. ➔

ГОСТИТЕ
ЗА НАС:

Ключов партньор, основен стълб и прекрасен домакин

Проф. Рупърт Заусгрубер, ректор на Виенския университет по икономика и бизнес, Австрия

Проф. Марион Фартен, зам.-ректор на Университета „Тулуза Капитол“, Франция

Проф. Карло Галучи, зам.-ректор на Университета „Рамон Лул“, Испания

Сабине Сейнт Роуз, генерален секретар на ENGAGE.EU

Проф. Томас Фетцер, ректор на Университета в Манхайм, Германия

→ Какво означава ENGAGE.EU за вас?

Проф. Рупърт Заусгрубер, ректор на Виенския университет по икономика и бизнес, Австрия:

Това е алианс от 10 престижни европейски университета, които въплъщава ценностите на ЕС – високи постижения в науката, образованието и обществената принос.

Проф. Карло Галучи, зам.-ректор на Университета „Рамон Лул“, Испания:

Той е възможност университетите да бъдат по-конкурентоспособни и да се развиват чрез партньорство.

Проф. Марион Фартен, зам.-ректор на Университета „Тулуза Капитол“, Франция:

Това е алианс от доверени партньори, които работят заедно по обществени предизвикателства в социалните науки, икономиката и правото, както в образованието, така и в науката и обществената ангажираност.

Сабине Сейнт Роуз, генерален секретар на ENGAGE.EU:

Въплъщение на европейските ценности чрез висше образование и наука в полза на студенти и академична общност.

Проф. Томас Фетцер, ректор на Университета в Манхайм, Германия:

Това е водещ европейски алианс в бизнеса, икономиката и социалните науки, основан на доверие и партньорство.

Защо алиансът е важен за бъдещето на висшето образование в Европа?

Проф. Заусгрубер:

Сътрудничеството между университетите отваря нови възможности, носи повече международност и създава перспективи за развитие, които иначе не бихме имали.

Проф. Галучи:

Европа трябва да се конкурира със САЩ и Китай и да привлича студенти от целия свят. Именно затова за нас е важно да бъдем част от ENGAGE.EU.

Проф. Фартен:

ENGAGE обединява Европа чрез наука и подготвя новото поколение в условията на глобални предизвикателства.

Сейнт Роуз:

Алиансите са двигател на промяната в силно фрагментирания европейски образователен пейзаж. Заедно с десетте университета членове изграждаме нова и амбициозна визия за Европа и нейното образование.

Проф. Фетцер:

Подготвя студентите за европейското сътрудничество и решаването на общи транснационални проблеми.

Как оценявате ролята на УНСС?

Проф. Заусгрубер:

Благодаря на УНСС за домакинството. Проф. Димитър Димитров е прекрасен домакин и председател на управителния съвет. Това е един от най-престижните университети в тази част на Европа и много активен партньор в алианса.

Проф. Фартен:

УНСС е ключов партньор от самото начало и надежден участник във всички направления. Знаем, че винаги можем да разчитаме на колегите и ценим взаимното доверие, което изградохме помежду си.

Сейнт Роуз:

Ролята на УНСС е изключително важна. Той е домакин на важни събития и допринася стратегически за развитието на алианса.

Проф. Фетцер:

Той е основен стълб на алианса от самото му начало и е сред неговите основатели заедно с Манхайм и други университети. Той е един от най-важните и ангажирани партньори.

АЙЛИН ДРИКОВА

ИНТЕРВЮ

Университетът ни е на европейско ниво

Ректорът проф. д-р Димитър Димитров е председател на Борда на ректорите на ENGAGE.EU.

В интервю пред нас той даде своята експертна оценка за събитието и очерта възможностите пред академичната общност на УНСС като част от утвърдените европейски университети. Ректорът подчерта значението на международното сътрудничество и активното участие в европейски академични мрежи за развитието на университета.

С какво ENGAGE.EU допринася за развитието на нашия университет?

– Активното участие на УНСС в ENGAGE.EU е двигател на европейското развитие на университета. Това ни дава възможност да интегрираме университета в рамките на Европа и да докажем пред партньорите си, че България заема утвърдена позиция сред академичните общности.

Чрез тази инициатива УНСС разширява международното си сътрудничество, създава нови възможности за студентска и преподавателска мобилност и участва в съвместни образователни и научни проекти. По този начин университетът не само повишава качеството на образованието, но и допринася за изграждането на по-силна, по-свързана и конкурентоспособна европейска академична среда.

Какво означава за УНСС домакинството на заседанието на Борда на ректорите на ENGAGE.EU?

– Погледнато чисто традиционно, голямо редовен наш университет, в мое лице, да председателства ENGAGE.EU. От друга страна, познаватки начина, по който се водят подобни преговори, това е и признание, че България има капацитета да организира събитие от такъв мащаб. Заг това стои дълга и сериозна подготовка, която остава невидима за хората отвън.

Най-важното обаче е удовлетворението, което всички гости изразиха – както от гостоприемството, така и от дискусиите и цялостното представяне на УНСС.

По какъв начин участието в алианса повишава международния престиж на университета?

– Няколко са начините, по които ангажираността ни в ENGAGE.EU повишава международния престиж на нашия университет. На първо място, участието в европейския алианс е достойно за уважение. В момента от около 5000 университета в Европа само 500 участват в европейски алианси. Действащите на брой са 60, а ние сме част от един от тях заедно с много престижни университети.

Развам се да отбележа, че се намираме

на равностойна позиция с тях спрямо изпълнението на проекта. Голяма част от нашите партньори, младите изследователи и техните студенти не бяха посещавали България, и по-специално нашия университет. Много е полезно за нашите преподаватели, студенти и служители да посетят партньорските университети, за да проследят техния работен процес и да се уверят, че УНСС е университет на европейско ниво.

Заедно с наши партньори от ENGAGE.EU сме печелили няколко проекта в различни направления, което е измърмел за големия потенциал на алианса. Вижда се, че нашите преподаватели успяват да представят лекциите си на същото високо ниво като останалите и студентите оценяват положените усилия. Сега е моментът, в който разкриваме пълния си потенциал като европейски университет.

Какви са приоритетите в международното сътрудничество през следващите години?

– В момента сме изправени пред процес на трансформация на това как проектно сътрудничество да бъде интегрирано в университетски алианс, който функционира по различен начин.

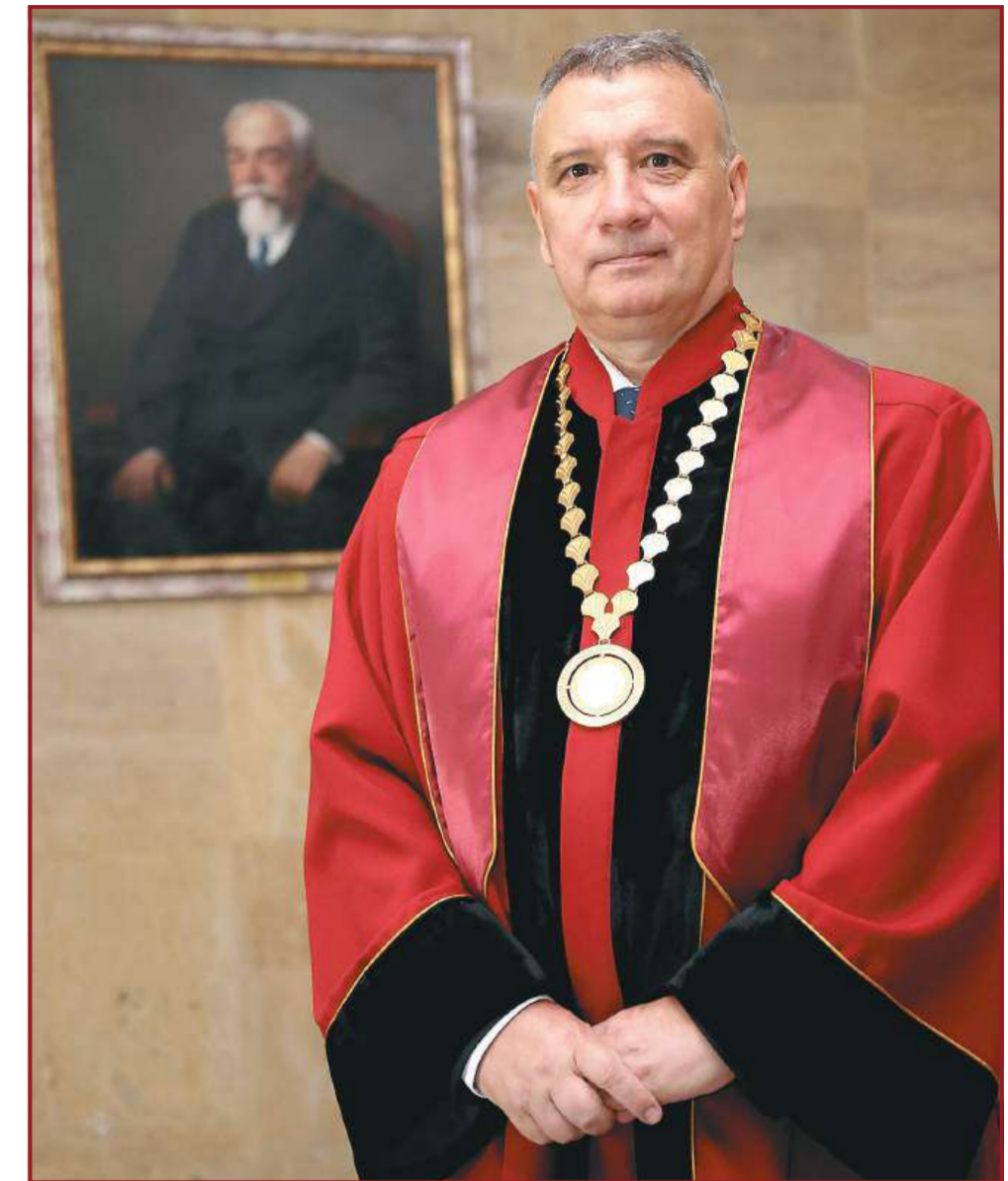
Проектът включва конкретни задачи, цели и дейности, които трябва да бъдат изпълнени. Ние сме десет водещи бизнес университети в Европа и целта ни е да действат като единен съюз, използвайки пълния потенциал на над 100 000 студенти и повече от 20 000 преподаватели. Именно това беше сред основните теми на обсъждане в Борда на ректорите на ENGAGE.EU – как да се подобри управлението, да се развият нови инициативи и да се създадат съвместни програми.

Миналата година беше приета Стратегията 2035, която дава хоризонт за развитие, и желаем да кандидатстваме за още две години удължение на проекта. Друг основен приоритет в развитието на международното сътрудничество е привличането на чуждестранни студенти. В тази насока вече постигаме значителни успехи – от съвместни програми с китайски университети до партньорства и разговори с университети в Грузия и Малак. Паралелно с това разширяваме международните магистърски програми и привличаме все повече студенти от чужбина.

С какво според вас УНСС е разпознаваем университет на европейско ниво?

– Благодарение на ENGAGE.EU, участието ни в различни инициативи и усилията на нашите преподаватели УНСС става все

Проф. д-р Димитър ДИМИТРОВ, ректор

по-разпознаваем университет в Европа. Гордея се, че университетът има дълъг списък от успешни възпитаници, сред които министри, заместник-министър-председатели и други водещи обществени фигури. Именно техните професионални постижения допринасят в голяма степен за международния авторитет и разпознаваемост на УНСС.

Какво послание бихте отправили към студентите и преподавателите, които искат да се развият в международна среда?

– Бих посветвал всички млади хора, които искат да се развият в международна среда, да продължават да бъдат уверени в способностите си, да разчитат на себе си и да се възползват от всички възможности, които УНСС им предлага.

Смятам, че осигуряваме много добра основа, а специалностите, насочени към международно развитие, са силно търсени както в България, така и в чужбина. Сред тях са „Международни отношения“ и „Международни икономически отношения“. Разполагаме и с акредитирана програма по счетоводство, а предстои да бъде утвърдена и програма по проектно управление към катедра „МИО и бизнес“.

Кои са основните приоритети в Стратегията 2035, които според вас са най-важни за бъдещето на УНСС?

– Работим активно в тази посока чрез подготовката на нашите възпитаници за

реализация в бизнеса, държавните институции, зелената и кръговата икономика, дигитализацията и устойчивото развитие. Смятам, че именно в тези области сме добре позиционирани и се развиваме успешно.

Участвах в годишната среща на Националната мрежа за устойчиво развитие към ООН, ръководена от Джефри Сакс, която се проведе в Рим. Там беше подчертан приносът на нашия университет и утвърдената ни позиция на европейско ниво.

Това признание е резултат от дългогодишни усилия и реализирани инициативи, сред които създаването на фотоболтаичен парк, системата „Умен дом“ и редица други мерки за енергийна ефективност. Именно чрез тези примери показваме на нашите студенти как устойчивото развитие може да бъде прилагано на практика.

Какъв лидер се стремите да бъдете?

– Стремя се да бъда разумен лидер, който разчита на своя екип и вярва в силата на колективната работа. Подходът ми в професионален план е насочен към подкрепа, насърчаване и обединение.

В nabecherieto на 106-ата годишнина на нашия университет твърдя, че сме достойни продължители на делото, което са направили нашите основатели и всички видни учени и професори, които са допринесли за развитието на УНСС.

АННА-МАРИЯ МАРИНОВА

Празникът завърши пред Паметника на проф. Стефан Бобчев, където ректорското ръководство, преподавателите, Студентският съвет и гостите поднесоха цветя

106 ГОДИНИ УНСС

„Бъдеще без граници“ е новата ни мисия

На своя 106-и рожден ден УНСС пое ангажимент за „бъдеще без граници“, за равен достъп до образование за всяко българско дете, зелени кампуси и поколение студенти, което вече печели на терена и в аудиторията

150 студенти бяха отличени на първи места в най-различни състезания – толково бяха и медалите, които им бяха връчени на сцената

Тази година Университетът навърши 106 години и освен че погледна назад към богатата си история, обрна поглед и напред: към света, който трябва да бъде по-добро място, и към бъдещото поколение, което ще го гради.

Тържественото събрание обедини академичното ръководство, преподаватели, обекторантите и студенти, а сред официалните гости бяха министърът на образованието и науката проф. д-р Георги Вълчев и проф. Джон Туйейтс – професор в Monash Business School, председател на мрежата SDSN на ООН за Нова Зеландия и Тихоокеанския регион, бивш вицепремиер на австралийския щат Викториа.

Заветът на основателите и нова посока

Откривайки церемонията, ректорът проф. д-р Димитър Димитров се върна към момента, в който всичко започва. Група просветени българи, които преди повече от век създават институция със смелата цел да погледва напред в обществото, економиката и държавата. Новатори и бунтари, които мислят за просветата на българските деца.

„106 години по-късно достойно заявяваме, че не сме загърбили заветите на своя основател и първи ректор проф. Стефан Бобчев и нека заедно, университетите и българската държава, да отворим вратите на знанието за всички български деца, където и да се намират по света“, каза ректорът.

УНСС, който вече се мери с най-добрите икономически университети в Европа, си поставя задача, надхвърляща собствените му стени. Проф. Димитров призова да бъдат направени необходимите нормативни промени, за да могат българи от чужбина да кандидатстват наравно с тези от България.

Идеята намери опора у министъра на образованието и науката. Проф. Вълчев приветства академичната общност и определи УНСС като университет, доказал качествата си. Според него това е институция, която благодарение на високите си стандарти и традиции може да върви уверено напред и да посрещва предизвикателствата на времето.

В Заплатната книга на УНСС министърът написа пожелание университетът да пази с отдаденост високите си академични стандарти, защото това, по думите му, означава светло бъдеще за страната. „Разнасят академичната слава на УНСС не само в Европа, но и по света.“

Признание

Председателите на Съвета на настоятелите д-р Максим Бехар сподели как университетът се е преобразил през последните години. УНСС се е пребрнал в място,

където възхваляващи преподаватели работят с млади хора, можещи повече от мнозина свои връстници по света. За него това е шанс да се покаже, че България е страна, пълна с интелигентни и мотивирани млади хора. Специалният гост проф. Джон Туйейтс пренесе празника в глобален контекст. Той представи международната инициатива на SDSN „Университети с нулеви нетни емисии“ (The Net Zero on Campus) и не скри възхищението си от визията при нас. Соларните инсталации, които покриват над половината от енергийните нужди на кампуса, академичната сграда с почти нулево потребление на енергия и програмите за озеленяване, водени от самите студенти... всичко това го има при нас.

„Това е точно тилът университетско лидерство, от което се нуждаем в света днес“, отбеляза проф. Туйейтс. Той подчерта, че университетите са важни, защото генерират знание и го предават на следващото поколение. „И ако изменението на климата е едно от големите предизвикателства на нашето време – а то е, тогава университетите трябва да бъдат в центъра на този отговор. Не само чрез изследвания, не само чрез образование, но и чрез реални действия в самия кампус. Университетите трябва да се преобрнат в живи лаборатории за този преход към нулеви нетни емисии“, каза гостът.

Духът, който не остарява

Сред най-вълнуващите моменти на вечерта беше словото на чл.-кор. проф. д.ф.н. Васил Проданов, председател на Тракийския научен институт, когото университетът удостои с медал по повод неговата 80-годишнина. Проданов, един от строителите на катедрата „Политическа икономия“, призна, че едни от най-хубавите си години е прекарал именно в тази сграда, сред колеги, приятели и студенти.

„За мен УНСС винаги е бил място не само за образование, а за дух, за търсене на знания и за развитие на личността. Във връзка с моята годишнина искам да отбележа един от най-важните фактори за дълголетие – духът. Вижте и лозунга на университета – „Духът прави силата“. Това е една изключително дълбока истина. Не бизнесът прави силата, не парите правят силата,

не финансите правят силата – духът прави силата. Ако човек съхрани своя дух, любопитството си към знанието и желанието си да се развива, той остава силен независимо от възрастта“, каза чл.-кор. проф. д.ф.н. Васил Проданов.

Медали в знак на признателност за подкрепата и за приятелството със света получиха също министър Георги Вълчев и проф. Джон Туйейтс.

Звездите на вечерта: студентите

И ако в речите се говореше за бъдеще, то това бъдеще седеше в залата и излизаше на сцената с грамоти в ръце. Общо 150 студенти бяха отличени на първи места в най-различни състезания: победителите в конкурса за млад журналист „Дигитален глас“ на фондация „Рагостина Константинова“, отборът по право, спечелил националното състезание по гражданско и търговско право, и математиките, изкачили се на върха в Националната студентска олимпиада по математика. Толкова бяха и медалите, които им бяха връчени. Ректорът нареди студентите спортисти заедно с техните треньори за силния спортно-състезателен сезон 2025/2026 във футбол, волейбол, аеробика, мажоретни танци, футбол, баскетбол, плуване, тенис на маса, шахмат и спортно катерене. Ръководителят на катедрата „Физическо възпитание и спорт“ доц. д-р Иван Стоилов благодарно нареди студентите спортисти заедно с техните треньори, които подхожда на целия този ден. „Следвайте мечтите си не само в спорта, но и в живота“, каза той.

Празникът завърши пред Паметника на проф. Стефан Бобчев, където ректорското ръководство, преподавателите, Студентският съвет и гостите поднесоха цветя. На 21 май 1920 г. единайсет видни българи свикват първото заседание за създаването на ново висше училище в София. Сто и шест години по-късно тяхната идея гледа откъдето границите на страната и откъдето хоризонтта на собственото си време. Тя е жива. Защото някои институции остаряват, а други, ако съхранят духа си, растат. УНСС, изглежда, е от вторите.

ДЕЙВИД ГЕОРГИЕВ

Колко струват „Девет глътки свобода“?

Тази година се навършиха 150 години от избухването на Априлското въстание. Нашият университет отбеляза историческата годишнина от събитията, гали безсмъртие на подвига на борците за освобождение

кана. Разказите в книгата не спестяват предателствата и зверствата, извършени от поробителя по време на борбите за освобождението.

Проф. Семов изтъкна още, че българският народ е с изключителни нравствени качества. И ако им се даде повече полет, могат да ни изведат до пълно-

ценния живот, който заслужаваме като народ.

На събитието присъства и кметът на община Априлци Тихомир Куценки. На територията на тази община е избухнало Новоселското въстание на 2 май 1876 г., като същия ден е обявена Първата българска република, просвещавала девет дни. На него е посветен и документалният филм на БТВ „Девет глътки свобода“, който бе представен в края на събитието. Негов автор отново е проф. Атанас Семов. Новоселското въстание е най-масовото в Северна България и едно от най-жестоко потушените, но по думите на Тихомир Куценки то не присъства в учебниците и никой не е чувал за него. Куценки изрази благодарност към проф. Семов за това, че с труда си увековечава паметта за неразказаните героизми на априлци. А накрая призова: „Да помним тези, които са погребали бъдещето си, за да я има България“.

Събитието в аула „Максима“ остави всички с чувство за признателност и гордост към онези, които са жертвали живота си за... девет глътки свобода, а понякога и за по-малко, за да можем днес ние да черпим с пълни шепи от нея. Добър вечерашната рая, както се изрази проф. Семов, създава една от най-демократичните за времето си институции, Търновската, само 13 месеца след Освобождението на България.

Днес ние берем плодотелите на демокрацията, за която са се борили героите от Априлската епопея. Но имаме и дълг да пазим завета на предците си чрез жива историческа памет и познание за цената на свободата.

КАЛИНА ГЕОРГИЕВА

Някога чували ли сте името на Цанко Дюстбанов? Или на поп Харитон? Или пък на Матей Преображенски, наричан още Миткалото? Общото между тях е, че са дейци от Търновския революционен окръг, посветили и пожертвали живота си в името на свободата на България. За героизма на тези и други смели българи, чиито имена са останали в периферията на народната памет, разказва книгата на чл.-кор. проф. Атанас Семов „150 години от Априлското въстание. 150 героизма разказват“, която бе представена на 23 април в аула „Максима“ на УНСС.

Събитието, с което отбелязахме 150 години от Априлското въстание, бе открито от ректора проф. д-р Димитър Димитров. Той благодари на проф. Семов, че се е съгласил да представи книгата си, и изтъкна важността на историческата памет за развитието на една държава във всеки един аспект. На представянето присъстваха и издателите от „Българска история“, които нарекоха книгата „учебник по доблест“. Проф. Семов изрази възхищението си към издателството, което според него „нише история с дейността си“.

Книгата е определена от автора и като художествена документалистика, защото не пренебрежава за безупречна документална точност, а за стремеж към представяне на един докосващ душата „разказ от първо лице“ за връхната точка на българския идеал. Подборът на исторически факти е дело на Весела Добрева, докторант в Института по исторически изследвания на БАН.

Изданието обхваща спомена за дейността на революционните окръзи в Северна България, защото, както казва самият проф. Семов, той е по-слабият спомен. Това според него се дължи не на по-малко героизъм и воля на дейците там, а на слабото им отразяване от чуждестранни кореспонденти и дипломати. Самият Захарий Стоянов в своите „Записки по българските въстания“ увековечава подвизите на българите в Южна България, но не и на себер от Бал-

Преди началото на филма основните участници в събитието – чл.-кор. проф. д.ю.н. Атанас Семов, инж. Тихомир Куценки и проф. г.н. Живко Драганов, се срещнаха с ректора проф. д-р Димитър Димитров

ФОТОРЕПОРТАЖ

Кандидатстудентски
маратон из цялата страна

Кандидатстудентската кампания на УНСС преминава през ключови градове в цяла България. Целта е директна връзка на място с бъдещите студенти, като се елиминира дистанцията и се предоставя информация от „първа ръка“ за специалностите и възможностите в нашия университет. Прекият контакт, благодарение на тези срещи, позволява изясняване на много от въпросите на младежите както за университета, така и за тяхната подготовка и кандидатстване. Кампанията се провежда в градовете в цялата страна.

Някои от тях са Пловдив, Варна, Бургас, Монтана, Гоце Делчев, Плевен, Самоков, столични гимназии в различни райони...

УНСС предоставя и предварителни кандидатстудентски изпити. Те дават възможност за по-ранен прием и яснота относно резултатите още преди началото на основната кампания. А това осигурява спокойствие на бъдещите студенти.

Едни от най-вълнуващите аспекти на кампанията са националните състезания, организирани от Асо-

циацията на икономическите училища в България. Те дадоха възможност на най-добрите ученици да бъдат приети в университета още преди да са положили матуриците!

Хиляди изминати километри и безброй срещи с бъдещите лидери на България. Разстоянието няма значение, когато общата цел е подкрепата за развитието на следващото поколение.

МИРЕЛА ДРАГОМИРОВА

Маратонът приключи,
но истинското пътуване
за новите студенти
теперьва започва!

Авторът
Захари
Карабашлиев
представи най-
новата си книга
„Последният
ловец на
делфини“

Юлиана Дончева и
проф. д-р Светослав
Спасов, модератор на
представянето на романа
„Пътят“

Участие в представянето взе
и познатият на всички шеф
Иван Манчев

Седмицата на книгата събра писатели и читатели

През март бяхме домакини на деветото издание на Университетската седмица на книгата – утвърдена инициатива, която превръща академичното пространство в място за среща между литературата, науката и създаването. Събитието се провежда в централното фоайе и събира студенти, преподаватели, издатели и автори. В инициативата се включиха 11 издателства с разнообразие от заглавия: художествена литература, публицистика и научни издания.

Сред специалните гости беше журналистката Юлиана Дончева, която представи романа си „Пътят“, послужил за основа на сериала на БНТ „Ком-Емине“. Среща с публиката имаше и Захари Карабашлиев, който говори за книгата си „Последният ловец на делфини“. В програмата се включиха още Алеона де Кама с бестселъра „Избирам теб, ЛЮБОВ“, познатият на всички шеф Иван Манчев, както и психотерапевтът Иво Величков с книгата си „Вълче вино“.

В рамките на откриването проф. д-р Димитър Димитров акцентира върху изложбата „Бенджамин Франклин и Българското възраждане“, подготвена от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ съвместно с посолството на САЩ в България. Експозицията представя връзките между идеите на Франклин и българското възрожденско общество, както и ролята на проф. Стефан Бобчев – основател и първи ректор на УНСС, за тяхното популяризиране у нас.

Активно участие взеха преподаватели, докторанти и млади автори от УНСС със свои издания. Университетската седмица на книгата за пореден път показа, че УНСС е пространство, в което знанието и културата вървят ръка за ръка.

Зададохме няколко въпроса на Юлиана Дончева. Ето какво отговори за „Вестник на УНСС“ тя.

Как подобни истории влияят на младите?

– Истории като тази от „Ком-Емине“ не поучават, а провокират. Те поставят човек в ситуация на избор, предлагат напускане на зоната на комфорт. Това е ключово, защото младите не искат наставления, а ориентир. Пътят показва, че издръжливостта не е абстракция, а ежедневен избор. Когато видиш герой, който провалява въпреки трудностите, започваш да преценяваш собствените си граници и да се опитваш да ги преодолееш. Пътят е олицетворение не само на физическите изпитания, но и на психологическото преодоляване на барьерци, често поставяни от нас самите.

Как да се върнат студентите към българските произведения?

– Съдържанието трябва да бъде честно и актуално като форма. Не е въпрос на липса на интерес, а на липса на разпознаване на темите, които интересуват младите хора. Когато езикът и темите са близки до тях, те веднага се ориентират. Това е важно, защото културата не е само архивни истории, тя е предизвикателство към настоящето и бъдещето.

Липсата на актуални теми кара младите хора да предпочитат чужди произведения. За разлика от съвременните автори например тук малко се пише за настъпващите промени в отношенията

с навлизането на изкуствения интелект. Затова написах и книгата си „Лавина“, за да поставя въпрос, свързани с личната реализация и избор в една динамично променяща се среда.

Какво е усещането историята да се превърне сериал?

– Когато една лична история стане екранна, тя неизбежно се променя. Така е и със сериала. Той показва друга гледна точка в условия, които предлагам, а именно пътят от връх Ком до нос Емине, дълъг около 700 км. Това не е компромис, а развитие на идеята ми. Участвах в процеса, но съзнателно оставих свобода на сценарния екип. Киното има различна логика. Там образът и ритъмът водят повече от думите.

Какво трябва да стигне до младите от „Пътят“?

– На първо място, това, че комфортът не изгражда характер. Трудностите го изграждат. Не става дума за крайности, а за честност към себе си. Да не заобикаляш собствените си въпроси и желаниа.

Съвет към пишещите...

– Да не чакат подходящ момент. Такъв няма. Писането е процес на дисциплина, не само на външнение. И най-важното – да не имитират. Глас и образ се създават с много труд, а не с копиране.

ПЛАМЕН МИТЕВ

От лекциите към реалната работна среда. Има как!

До момента програмата „От висше образование към заетост“ е осигурила платени стажове на близо 900 студенти

Почти всеки студент се е сблъскал с този момент, в който лекциите са към края си, а реалната работна среда изглежда като напълно непозната територия. Особено когато искаш да започнеш работа по специалността си, докато все още си в университета. Точно тук се намесва проектът „От висше образование към заетост“, в който УНСС активно участва. Той има за цел да скъси дистанцията между сухата академична теория и реалните изисквания на бизнеса, създавайки специалисти, които знаят какво правят, когато започнат работа.

Какво печелят студентите?

Инициативата, съфинансирана по европрограмата „Образование 2021–2027 г.“, предлага нещо много конкретно – 240 часа практика в реална работна среда. И то платени.

Програмата е изключително гъвкава и съобразена с всички задължения на студентите към университета. Графикът се изготвя съвместно с ментор от съответната компания, така че ангажиментите да не пречат на лекциите. За да не са оставени сами, до стажантите през цялото време стои и академичен наставник, който в случая е преподавател от УНСС.

За голяма част от студентите стажуването само заради самия опит често е лукс. Поради тази причина тази практика е напълно платена. При успешно то в завършване усилват се възнаграждават със стипендия от 552 евро (1080 лв.), както и с официално удостоверение. То може да послужи като добър старт за всяко професионално CV. Като бонус проек-

тът поема и пълна застраховка „Злополука“ за времето на обучението. А най-големият плюс е, че след тези 240 часа вратата за дългосрочна заетост в същата компания често остава отворена.

Има ли време за кандидатстване?

Ако си мислите, че вече сте закъснели, нямате повод за притеснение. Проектът стартира в края на 2024 г. и ще продължи чак до 17 декември 2029 г. Единственото условие е да сте записани в бакалавърска или магистърска програма и избраната позиция да отговаря стриктно на специалността ви, за да можете реално да упражнявате това, което учите.

Възможност и за преподавателите

Програмата далеч не е само за студенти. Преподавателите също могат да се включат като академични наставници, стига да имат магистърска степен и поне 3 години опит в университета. Чрез регистрацията в информационната система те могат да изберат до пет професионални направления, в които да консултират, наблюдават и напътстват своите студенти, обогатявайки същевременно и собствения си опит извън аудиториите.

Как се случва всичко на практика?

Самият процес на кандидатстване е максимално улеснен и дигитализиран. За да се запишете за програмата, е нужно просто да се регистрирате

в официалния сайт на проекта, който се намира на адрес edujobs.mon.bg. След като създадете профила си и попълните кратка самооценка, можете да разгледате богатата база с предложения и да изберете позицията, която най-добре отговаря на вашите интереси.

Когато получите одобрение от фирмата, идва ред да изберете своя академичен наставник, на когото да разчитате по време на стажа, и накрая да подпишете договор с университета. С това официално поставете началото на своето кариерно развитие, а първият сериозен професионален опит се оказва буквално на няколко клика разстояние.

Как върви програмата и какъв е успехът ѝ досега

За да разберем дали програмата наистина работи на практика, или е просто поредната добра идея на хартия, се обърнахме към доц. д-р Янко Христов – заместник-ректор по международната дейност и ръководител на програмата. Според него резултатите до момента са повече от красноречиви.

Оказва се, че интересът сред младите хора е огромен. „В програмата вече са се включили общо 875 студенти“, споделя доц. Христов. По думите му този впечатляващ брой е ясен показател, че днешните студенти не искат да чакат дипломирането си, за да започнат да трупат реален опит. Той отбелязва, че най-голям е напливът от специалностите „Право“, „Застраховане и социално дело“ и „Медици и журналистика“.

Но това, което наистина отличава

Доц. д-р Янко
Христов,
заместник-
ректор
по между-
народната
дейност и
ръководител
на
програмата

инициативата, не е просто броят на записаните, а тяхната отдаденост. Попитан каква част от стажантите стигат до финала, той е категоричен: 100%. „Всички участници успяват да завършат успешно програмата“, подчертава той. Според него това е най-силното доказателство за високата мотивация на студентите и сериозното им отношение към предизвикателствата на реалната бизнес среда.

Най-важният показател за успеха на един стаж обаче е какво се случва след последния работен ден. Според доц. Христов край на практиката често се оказва само началото на една дългосрочна кариера. „На значителна част от студентите се предоставя възможност да продължат своята професионална реализация в съответната организация“, разказва той. Голяма част от младите студенти с радост приемат тези предложения, избирайки да продължат да се развиват в компанията, където вече са се доказали като истински професионалисти.

АЛЕКСАНДЪР СИМЕОНОВ

Д-р Виолета Златкова

Експлозия от цветове, приключения, каузи и подреден хаос

Човек не трябва да чака мотивация отвън – тя е вътре в нас, а провалът е просто опит, казва гл. ас. д-р Златкова

„Извън обектива“

В рубриката „Извън обектива“ ви срещаме с гл. ас. д-р Виолета Златкова. Тя е преподавател, учител и човек с подчертан интерес към работата с млади хора и доброволчеството. Има диплома в областта на педагогиката, управление на човешки ресурси и стопанско управление, както и докторат по икономика на образованието към катедра „Публична администрация“. Притежава и допълнителна академична подготовка по международни програми, множество обучения и образователни проекти.

Ако трябва да избере най-близката до себе си посока, тя тръгва от обучението. „Още в самото начало се специализирах в обучението за възрастни, кариерното консултиране и меките умения“, разказва тя. Точно така се появяват и минипроектите, за които говори с особено вълнение. На пръв поглед са част от дисциплина и оценка. В действителност са малки доброволчески и информационни кампании, в които студентите избират тема, измислят послание, правят материали и застават пред хората. Не пред въображаема публика, а пред истински студенти, преподаватели и служители.

Минипроекти с голяма кауза

Студентите изработват книгоразделители, рисуват, правят стикери, брошури, QR кодове, игри. При инициативата за хората със синдром на Даун се появяват цветни чорапчета. При проекта за градските птици посланието е практично и ясно – не ги храни с банички, защото и градската среда има нужда от грижа. „Те си избират дейността и какво ще правят“, обяснява тя. Рамката е нейна, но свободата е тяхна. Темата трябва да бъде подходяща за университетска среда, без политически и религиозни внушения.

Началото обаче небинажно е ентузиазно. Студентите казват, че е трудно, че не искат и не виждат смисъл, защото е възкателна. После идва денят на проекта. Някой ти подминава, някой ги пита, някой се усмивва, а друг се включва. „Най-хубавият момент е, когато минипроектите минат и накрая те дойдат с едни блестящи очи и казват: беше суперяко, много беше хубаво“, разказва тя. Точно това превключване я интересува най-много. Моментът, в който студентът от „не искам“ стига до „разбрах защо“...

Доброволчеството е голямата нишка в живота ѝ. Занимава се с него още от студентските си години. Била е доброволец в голяма хуманитарна организация, участвала е в кампании, има опит и в Южна Африка като лидер на млади професионалисти. Това е и фокусът на научната ѝ дейност. „Много мнчило е нужно, за да сме по-добри, да живеем по-добре, да направим някого щастлив, да помогнем“, казва тя.

Когато я питат какво ѝ дават каузите на лично ниво, първата ѝ реакция е показателна: „Никога не съм си мислила какво получавам аз.“ Дават ѝ възможност да покаже поне на един млад човек, че има и друг свят. Там, където смисълът не идва само от личния успех, а от това да направиш нещо за някого.

За въдъхновението и компромисите

И ако има нещо, което иска да остави у младите хора, то е въдъхновение. „Вдъхновение – това, че няма невъзможни неща“, казва тя. За нея да обркатш нещо не означава край. Провалът е опит. Мотивацията не трябва постоянно да идва отвън. Тя е вътре в човека. Важното е да се предизвикваш дори когато не си сигурен, че ще се справиш.

Тази философия обяснява и защо тя търси обратна връзка. Има място, където студентите могат да ѝ оставят мнения: за предмета, за начина на преподаване, за нея самата. Самата тя върва, че

когато човек иска нещо, намира начин да го организира и цялата Вселена му помага. „Колкото по-ангажиран е човек, толкова е по-организиран“, казва тя. И нейният ген го доказва.

Директността ѝ също може да стряска. „Вероятно за някого съм много спривава“, казва открито. Но после добавя, че когато хората я опознаят, разбират, че с нея се работи лесно, защото нещата са ясни. Тя не обича заобикалянето. Не обича прикриването на информация. За нея доверието се гради от малките неща – ако си казал, че ще бъдеш някъде в 5, трябва да си там в 5.

Компромис не прави с омаловажаването. На труд, на човек, на успех. „Важно е всеки човек да си изживее неговия успех така, каквото го усеща“, споделя тя. Не приема етикетите, предбарителните присъди и подценяването. Предпочита да влиза в отношения открито, без прегрзсвачво, дори понякога това да ѝ носи неприятности.

Изкуство

Извън ролята на преподавател, експерт и организатор изкуството я връща към самата нея. Рисува с акрил върху стъкло и дърво, често върху рециклирани материали. Не може да рисува, когато е ядосана. Напоследък съчетава рисуването с аудиокинизи – нещо, което не е вярвало, че ще прави, защото обича хартиената книга. Съчетава няколко занимания едновременно и именно така намира своя начин да си почине.

Музиката също е част от нейното презареждане. Обича френска музика и филми. Не е човек, който следи фанатично един изпълнител или група, а избира отделни песни, които я хващат с емоцията си. Харесва ѝ музика от 60-те и 70-те години, както и латино парчетата. Понякога обаче дори хубавата носталгична музика започва да ѝ действа твърде емоционално и тогава сменя ритъма с нещо по-енергично.

Идеалният ѝ ден без график? Такъв почти няма. Графикът е част от нея, но не като ограничение, а като начин да събере всичко, което иска да ѝ се случи. В него има и работа, и театър, и концерт, и семейство, и почивка, макар почивката пак да е по нейния начин. Дори когато обяви, че няма да работи, това не означава, че няма да провери пощата или да отговори на нещо спешно...

Въпреки че винаги държи да бъде организирана и подредена, тя върва в хубавите случайности. „Силно вярвам, че привличам хубави неща“, казва тя. И им се радва. За нея срещите, които се случват точно в правния момент, не са случайни. Или поне избира да ги вижда като подарък.

Пътванията я зареждат силно. „Двадесет и пет хиляди километра са стартът“, казва с усмивка. Обича да има план, но и да бъде комбинативна, адаптивна, готова да реагира. Това важи и за работата, и за живота. Харесва ѝ да е ангажирана, да има следващо предизвикателство, следващ проект, следваща идея. И много държи студентите да се забавляват, защото „като забучиш момента на забавление, нищо не е хубаво и нищо не е интересно“.

ПАВЕЛ АНГЕЛОВ

БЛИЦ

Кафе или чай?
– Кафе – поне литър на ден.

Планина или море?
– Море – заради широтата и пространството.

Любима книга?
– „Парфюмът“ – книга, която „се усеща с всички сетива“.

Подреден план или спонтанно решение?
– Подреден план със спонтанни решения.

Една дума, която Ви описва?
– Експлозия.

Д-р Виолета Златкова ръководи малки доброволчески и информационни кампании, в които студентите избират тема, измислят послание и правят материали

Доц. д-р Деница Горчилова

УНСС стартира серия от обучения за оказване на първа долекарска помощ с фондация „Лазар Рагков“

Доброволчеството търси своето място в университета

Доц. д-р Деница Горчилова мотивира младежи, които променят света

Какво ви пали? Какво искате да бъде различно около вас? А кой ще го промени? С тези въпроси доц. д-р Деница Горчилова насочва разговора към доброволчеството като лъчен избор. Според нея всяка кауза започва от вътрешната мотивация на човека. От това, което той усеща като проблем и решава, че не иска да подмине. В УНСС доброволчеството все по-ясно се развива и намира своето място в студентския живот. През различни инициативи, партньорства и събития студентите все по-често имат възможност да се включват в различни каузи. Заг този процес стои дългогодишна работа и идеята, че университетът не трябва да развива само професионални умения, но и активна гражданска позиция.

Интересът на доц. Горчилова към темата започва още в студентските ѝ години, когато за първи път се среща с доброволчеството и неправителствения сектор. С времето това се превръща в основна част от нейната преподавателска и научна дейност. В работата си със студентите от „Публична администрация“ тя поставя акцент върху това бъдещите специалисти в публичния сектор да разбират ролята на гражданските организации и да могат да работят с тях. „Водена съм от разбирането, че бъдещите управленци в публичния сектор трябва да бъдат подготвени за партньорства с гражданските структури и активните граждани. По този начин качеството на политиките и

тяхното изпълнение със сигурност ще бъде далеч по-добро“, споделя тя.

Ролята на университета

За нея университетът има и роля извън преподаването и науката. Той трябва да бъде място за обществен разговор с различни гледни точки и да осигурява пространство за активна гражданска позиция. Именно тук доброволчеството придобива значение – не като теория, а като реално участие с цел промяна.

Един от примерите за това е партньорството между УНСС и фондация „Лазар Рагков“, позната с инициативата „Капачки за бъдеще“. Доц. Горчилова споделя, че работата на фондацията безплатно е един от най-добрите и палеци примери за това как може да направи енергията на един човек, който среща и ублача съмнеленици, намира гъвкави решения и създава нов тшп атмосфера и отношение към големи обществени проблеми.

В УНСС връзката с фондацията и инициативите, свързани със събирането на капачки, се осъществяват чрез Атанас Димитров от Междунниверситетския център за развитие на кариерата (МЦРК), който от години организира кампанията в университета. През последната година партньорството се задълбочи още повече и беше официализирано чрез меморандум за сътрудничество.

Освен кампанията за събиране на капачки в УНСС бяха гарени дефибрилатори, а темата за първата помощ

и уменията за реакция в критични ситуации станаха част от по-широкия разговор за отговорността към общността. Дадените устройства са израз на готовността за реакция в критични ситуации. Обученията за работа с устройствата дават точно такава подготовка. Важно е да знаеш какво да направиш, ако се окажеш в ситуация, в която всяка минута е важна.

Доброволчеството в УНСС не остава в рамките на отделни кампании. „С колегата ми гл. ас. д-р Виолета Тончева-Златкова вече бележи 15 години постепенно работим доброволчеството да стане естествена част от студентския опит в рамките на УНСС“, заявява доц. Горчилова. Това се осъществява чрез срещи с неправителствени организации и участие в различни инициативи. Такъв пример е „ЕКСПО с кауза“ – събитие, което събира на едно място граждански организации и млади хора, готови да разменят идеи за инициативи и да търсят решения на каузи.

Следващата стъпка е създаването на клуб на доброволеца в УНСС

Той се развива с подкрепата на проекта НОМЕ по програма „Еразъм+“. Идеята е да се създаде пространство, в което студентите не само да участват в инициативи, но и да предлагат свои идеи и да ги реализират. „Мечтата ни е бързо той да стане ядро за генериране и осъществяване на идеи за каузи, които интересуват студентите и подпома-

гат тяхното личностно развитие, подкрепят уязвими групи, дават добавена стойност в реализирането на трепата мисия на УНСС“, добавя доц. Горчилова.

Данни от проучване в рамките на университетски проект показват, че интерес към доброволчеството има. Само малка част от студентите заявяват, че не се интересуват, а много от останалите биха се включили, ако имат възможност. Основните мотиви са желанието им да помогнат, но също и възможността за развитие и нови контакти.

Има и трудности, които ги спират – липса на време, недостатъчна информация или колебание откъде да се започне. Именно тук подобен клуб може да бъде полезен, като направи възможностите по-видими и по-достъпни.

Доброволчеството променя не само хората, към които е насочено, но и самите доброволци. То дава опит, нова гледна точка и усещане, че усещаш ти имат значение. Клубът на доброволеца в УНСС има потенциал да се превърне в общност, в място, където идеите не остават само идеи, а се превръщат в действия.

„Моето дълбоко убеждение е, че доброволчеството може да бъде пристрастяващо в добрия смисъл на думата. То безспорно дава много на хората и каузите, към които е насочено. Но още по-зарежен остава доброволецът. С чисто човешкото удоволствие, че си направил нещо добро“, завършва доц. Горчилова.

РУМЯНА ПАВЛОВА

УниСпорт

С кодекс в ръка и черен колан на кръста

Джудистът Добромир Калистерски
стана Спортист на годината

Петото юбилейно издание на „Бал на спортиста“ в УНСС затвърди позицията на университета като водещ център не само на науката, но и на високите спортни постижения. През изминалата 2025 година нашите студенти завоюваха впечатляващите 53 медала, доказвайки, че икономическото образование и елитният спорт вървят ръка за ръка. Кулминацията на церемонията бе обявяването на джудиста Добромир Калистерски за Спортист на годината и на смесения отбор по баскетбол 3 x 3 за Отбор на годината, чиито успехи бяха признати от легенди като Тереза Маринова и Георги Глушков.

Събитието легитимира УНСС като достоен съперник на профилираните спортни академии, но и възпитава у студентите дисциплина, лидерство и непримирим дух. Както подчерта ректорът проф. Димитър Димитров, спортът е неотменна част от културата на университета, превръщайки младите хора в завършени личности, готови да побеждават както на терена, така и в професионалния живот.

Пътят от татамито до правото

Когато съдията обявява края на срещата, залата обикновено потъва в миг на тишина, преди емоциите да изригнат. За Добромир Калистерски, Спортист на годината за 2025-а и златен медалист в категория до 100 kg, този момент идва след изтощителна „златна оценка“ – времето, в което всяко следващо движение може да бъде или триумф, или провал. Успехът не е просто въпрос на физическо надмощие. Той е резултат от фино настроен баланс между дисциплината на правото и философията на джудото.

„Предшните години все си мислех кога ще дойде моят момент“, споделя Калистерски с онази скромност, присъща на големите атлети. Когато моментът най-накрая настъпва, той го заварва спокоен. Въпреки че финалът е оспорван, джудистът разказва, че е усещал контрол над ситуацията до самия край. „Чак след като хвърлих съперника, емоциите избликнаха. Тогава вече се зарадвах истински“, спомня си той. Тази победа обаче не е само негова.

Студентът сдържа да подчертае, че макар наградата да е индивидуална, тя принадлежи на целия отбор на УНСС. За него джудото в университета е романтична тема. Един път, започнал с контузии и несигурност, преминал през изграждането на истинска общност, за да стигне днес до върха.

Признателност

Ако има нещо, което нашият спортист поставя над златния медал, това е признателността към хората, осветили пътя му. В центъра на неговия разказ стои доц. д-р Ла-

Петото издание на „Бал на спортиста“ отличи най-успешните студенти, отбори и треньори на УНСС за 2025 г.

Добромир
Калистерски

риса Касабова, ръководителят, когото той определя като моралния и практически център на отбора. „За мен най-важната оценка винаги е нейната“, признава младежът. „Тя се грижи за нас цялостно – пита ни как сме, имаме ли нужда от нещо, насърчава ни. Благодарение на нея постигнахме приемственост и превърнахме спорта в УНСС в институция.“ Според Добромир Калистерски именно нейната отдаденост е искрата, която кара отборите на университета да повишават нивото си всяка година.

Адвокат и джудист

Да си шампион в категория до 100 kg и едновременно с това адвокат изглежда като непосилна задача. Бъдещият правист обаче е намерил своя идеален център. Той не крие, че понякога се налага да учи до късно след изтощителна тренировка или да съкрати четенето заради състезание, но вярва, че джудото го учи на нещо безценно: как да намира бързи и безопасни решения в житейски ситуации.

„Джудото изразжда самочувствие с покритие“, казва той. И докато в залата ритуалите му включват перфектно подредени чехли преди стъпване на татамито или кратък разговор с противника, в правото той залага на същата шампионска дисциплина. Да дава всичко от себе си всеки ден, без да чака готов план.

Въпреки че е на върха на студентския спорт, Добромир Калистерски вече гледа към бъдещето с прагматизма на юрист и пламъка на спортист. Предстои му труден избор – как да разпредели енергията си между правото и спорта, знаейки, че и на двете места се изисква 100% отдаденост.

„В залата винаги имаш цел... следващата седмица, следващия месец, следващото състезание. В адвокатурата тепърва изграждам своя дългосрочен път“, споделя той. Едно обаче е сигурно. Независимо дали ще бъде в съдебната зала, или на татамито, Добромир Калистерски ще продължи да търси златната оценка във всичко, което прави. Защото за него успехът не е крайна точка, а начин на живот.

ИВАН БЛАГОВ

Вестник
на УНСС

РЕДАКЦИОННО КАРЕ

Издание на Университета
за национално и световно стопанствоГЛАВЕН РЕДАКТОР
КОНСУЛТАНТДейвид ГЕОРГИЕВ
гл. ас. д-р Илия ВЪЛКОВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП

Айлин ДРИКОВА
Анна-Мария МАРИНОВА
Дейвид ГЕОРГИЕВ
Мирела ДРАГОМИРОВА
Пламен МИТЕВ
Павел АНГЕЛОВ
Румяна ПАВЛОВАКалина ГЕОРГИЕВА
Александър СИМЕОНОВ
Иван БЛАГОВГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР
Огнян ВАТЕВКОРЕКТОР
Цветана НИНКОВААвтори са студенти
от специалностите
„Медии и журналистика“
и „Медия икономика“,
катедра „Медии и
обществени комуникации“
vestnikunss@unwe.bg